

Vanessa Vane

Pocta milovníku Kerska

*podzimní listí
kreslí vzkazy do mechu
a hledá stopy
milovníka kerských krás
jenž znal tu
každý kout
vlnku louží
každíčkový zákmit
vlasů trávy*

*jako by jeho dech
stále vlnil krajem
od něhož se
nikdy neodloučil
snad aby mohl
do dlaní zachytit
duhovou krůpěj
v pavučině*

*a brhlíkům
načechrat peří
aby měli večer
více pod hlavou*

Co tomu říkáte, jak se tady snažíme připomenout, že jste se narodil před sto lety? ptá se Bohumila Hrabala v imaginárním rozhovoru Bronislav Kuba. A pan spisovatel se jen mírně uculuje. Ještě že nemluví, protože by nás všechny za ten humbuk a pocty, které neměl nikdy rád, poslal... No... víte kam? Jenomže on si pozornost bezesporu zaslouží. Vždyť je to ještě stále jeden z nejpřekládanějších spisovatelů a nejslavnějších Čechů.

Hrabalovo Kersko 2014 vás zve

Letošní již šestnáctý ročník Hrabalova Kerska bude ve znamení stého výročí narození Bohumila Hrabala. Tomuto významnému výročí bude odpovídat i jeho průběh (i když se bude řídit zaběhnutými zvyklostmi). Partnery se staly Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky a Obec spisovatelů. Na organizaci akce se podílejí Městská knihovna v Nymburce, Klub čtenářů Bohumila Hrabala, Město Nymburk, Lesní ateliér Kuba, Pivovar Nymburk, Sdružení obcí Kersko – Sadská, Třebestovice, Hradištko, Městské kulturní středisko Nymburk, Vlastivědné muzeum Nymburk.

O desáté hodině odstartuje od Svatojosefského pramene v Kersku turistická vycházka Po místech, která měl Bohumil Hra-

bal rád. Tentokrát budou jejich průvodci, pro předpokládaný velký počet účastníků rozdělených na dvě skupiny (přijedou knihovnici z Olomouce a Ostravy), Honza Řehounek a Jiřina Homolová. Pro účastníky připravila Městská knihovna Nymburk hrabalovský vědomostní kvíz.

Ve stejnou dobu odstartuje na nymburském Zálabí i Hrabalova cyklojízda – její účastníci budou mít za úkol sbírat cestou do cykloknižky razítka od kostýmovaných postav Hrabalových knížek.

Od dvanácté hodiny bude na zahradě Lesního ateliéru Kuba vyhrávat hudba Trampstejk, ve 13 hodin začne odpolední program. V něm diváci uvidí zkrácenou verzi dramatisace Harlekýnových miliónů v podání členů DS Hálek Nymburk, po-

slechnou si další kapelu BG Friends a posléze i Crossband, jako hosté se ohlásili herečky Iva Hüttnerová, Zdena Hadrboľcová, herec Josef Somr, režisér Jiří Menzel, básník Jaroslav Holoubek, zahrají a zapívají Václav a Jan Neckářovi.

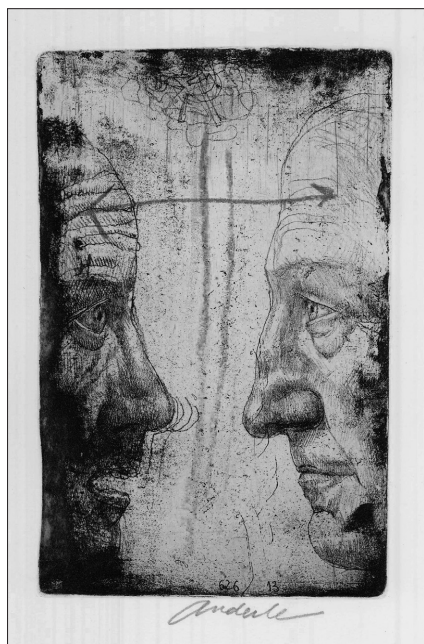
Pro zájemce o hromadnou dopravu bude v 9 hodin přistaven autobus u hlavního nádraží v Nymburce (9.05 náměstí, 9.15 Temac Zvěřinec, 9.25 náměstí Sadská, 9.35 obecní úřad Třebestovice, 9.45 Modrá hvězda Sadská, 9.50 aut. zastávka Hradištko, 10.00 Svatojosefský pramen Kersko). Nazpět bude stejnou trasou vypraven v 18 hodin od Lesního ateliéru Kuba.

Bližší informace najdete na www.knihovna-nbk.cz nebo www.hrabal-nymburk.cz.

Milý Karle!

Ve středu 19. března se malá scéna Hálkova divadla zcela zaplnila publikem, které chtělo být účastno slavnostního okamžiku křtu mimořádné knihy – bibliofilie „Milý Karle – 7 dopisů Bohumila Hrabala příteli Karlu Maryskovi“.

Již v začátcích příprav na oslavy stého výročí narození Bohumila Hrabala přišel Slávek Sýkora, synovec Karla Marysky, s návrhem vydat dopisy, které v letech 1973

Grafický list Jiřího Anderleho.

Hrabal by se bavil

V týdeníku *5 plus 2* ze 14. března 2014 v článku „Hrabalův rok začal výstavou“ napsal jeho autor Tomáš Ježek: „Další významnou akcí bude křest bibliofilie *Milý Karle, 7 dopisů Bohumila Hrabala příteli Karlu Masarykovi*.“

Aby toho nebylo málo, tohoto šotka převzal i Český rozhlas, který jej bez rozpaků odvysílal.

až 1977 psal Bohumil Hrabal svému celoživotnímu příteli Karlovi, jenž v té době působil v orchestru v norském Stavangeru. Nakladatelské práce se ujal Ivan Ulrych, edičně dopisy připravil Tomáš Mazal. Slávek Sýkora oslovil grafika Jiřího Anderleho, který „z přátelství k Boganovi“ vytvořil originální grafický list „Dialog B.H. s K.M.“ a zdarma věnoval tři stovky výtisků k vložení do publikace.

V programu komorního večera vystoupili s hudebním vystoupením žáci ZUČ B. M. Černohorského v Nymburce, o vzniku knihy pohovořil místostarosta města Pavel Fojtík, na Karla Marysku zavzpomínal Slávek Sýkora, který se rovněž zmínil o nezapomenutelných setkáních, kdy jednal s Jiřím Anderlem, Jiří Teper přečetl jeden z dopisů. Křtu bibliofilie se ujali místostarosta Pavel Fojtík, Slávek Sýkora, čestní občané města Nymburka MUDr. Jiří Vokněr, ak. architekt Josef Matyáš a JUDr. Miroslav Jansta, Hrabalův přítel Tomáš Mazal a předseda Spolku českých bibliofilů Martin Dyrnk.

Martin Dyrnk v závěru příjemného podvečera řekl: „Důstojné knize se dostalo důstojného přivítání na svět.“

Slávek Sýkora

Jubilejní mince

Česká národní banka vyhlásila v říjnu 2012 veřejnou soutěž na pamětní stříbrnou dvousetkorunu ke 100. výročí narození jednoho z nejznámějších českých spisovatelů Bohumila Hrabala. Do soutěže bylo předloženo celkem 45 návrhů, které byly dílem 30 výtvarníků. Vyhodnocení soutěže uskutečnila dne 27. listopadu 2012 Komise pro posuzování návrhů na české peníze. Hodnocení byl přítomen také odborný poradce PhDr. Pavel Janoušek z Ústavu pro českou literaturu Akademie věd ČR.

Předložené návrhy hodnotila komise v rámci tří soutěžních kol. V prvním kole komise vyřadila 29 sádrových modelů, a to především pro nedostatečné vystižení podoby Bohumila Hrabala nebo nepřesvědčivé ztvárnění motivů vztahujících se k jeho osobě a dílu, případně se jednalo o technické nedostatky ve výtvarném provedení návrhů. Do druhého kola postoupilo 12 prací, které se vyznačovaly především kvalitnějším zpracováním portréty.

Do třetího kola postoupily návrhy pana Jaroslava Bejvla, MgA. Terezy Eisnerové, akademického sochaře Zbyňka Fojtů a akademického sochaře Vladimíra Oppla. Tyto návrhy se podle názoru komise vyznačovaly nejlépe provedenými portréty a nejlepším vystižením zadaného tématu. Komise však zároveň konstatovala, že bez úprav nelze ani jeden z návrhů doporučit k realizaci. Rozhodla proto o vypsání užší soutěže pro autory těchto návrhů.

Při vyhodnocení užší soutěže jako nejzdařilejší komise označila návrh akademického sochaře Vladimíra Oppla, kterému udělila první cenu a doporučení k realizaci. Komise na tomto návrhu ocenila zejména kvalitní portrét vystihující osobnost spisovatele a charakteristické téma na rubové straně, které je známé široké veřejnosti z filmového zpracování.

Bankovní rada na svém jednání dne 28. února 2013 schválila rozhodnutí odborné komise a realizaci mince podle návrhu akademického sochaře Vladimíra Oppla.

Mince byla vydána v dubnu 2014. Je stříbrná o váze 13 gramů a průměru 31 mm.

Minci je možné objednat na e-shopu České mincovny (<http://ceskamincovna.cz>) za 395 Kč.

Zahájení Hrabalova roku

V pondělí 3. března 2014 byl oficiálně zahájen nymburský rok 100. výročí Bohumila Hrabala.

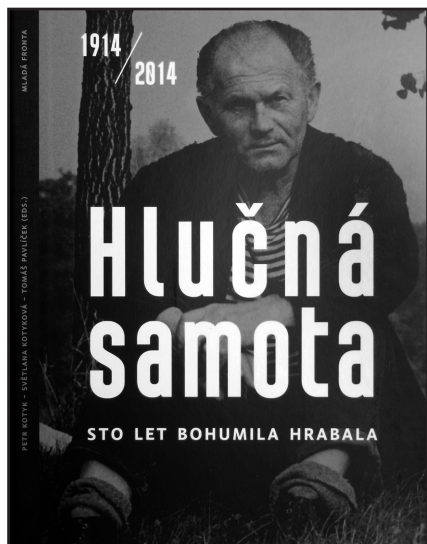
V 17 hodin byla v Městské knihovně v Nymburce otevřena výstava fotografií Bohumila Hrabala zapůjčená z Muzea fotografie a moderních obrazových médií Jindřichův Hradec. Návštěvníky přivítala ředitelka knihovny Helena Liptáková, o vzniku souboru snímků pohovořil kurátor výstavy Tomáš Mazal, o hudební doprovod se postaral Vítek Beneš.

Poté, v 18 hodin, se přítomní přemístili do prvního poschodí, kde v příjemném prostředí čítrny dětského oddělení knihovny začal literární večer Nymburk čte Hrabala. Se čtením úryvků z Hrabalových knih vystoupili Jana Štychová z divadelního souboru Hálek Nymburk, Milan Čejka z divadelního souboru Vojan Libice nad Cidlinou, jeden z přátel Bohumila Hrabala - Tomáš Mazal, Petr Drholec, někdejší člen Malého divadla České Budějovice, Ludmila Pišová, vítězka literární soutěže 100. let Bohumila Hrabala. Pořad slovem provázal Jan Řehounek.

Vyšly nové knihy a audiokniha

**Petr Kotyk, Světlana Kotyková,
Tomáš Pavlíček:
HLUČNÁ SAMOTA**

Hlučná samota - století Bohumila Hrabala (unikátní obrazová kronika života a díla nejslavnějšího českého spisovatele). Kniha je koncipovaná jako kronika života a díla Bohumila Hrabala představuje jedinečný výbor autentických dokumentů a fotografií, ukázek korespondence, původních neupravených strojopisů básní, povídek a románů. Svazek přináší také doklady o komunistických cenzorských praktikách, reprodukce nakladatelských smluv a lektorských posudků, odborné a čtenářské ohlasy, kritiky a komentáře z osobního archivu Bohumila Hrabala uloženého v Literárním archivu PNP, ve Vlastivědném muzeu Nymburk a u Hrabalových přátel. Vychází ve spolupráci s Památkem národního písemnictví v Praze. Počet stran 272. Vydalo nakladatelství Mladá fronta, 2014.

**Bohumil Hrabal:
SLAVNOSTI SNĚŽENEK,
POSTRŽÍŽINY, OSTŘE SLEDOVANÉ
VLAKY, NĚŽNÝ BARBAR**

Slavnosti sněženek: Nezkrácená sbírka Hrabalových povídek o Kersku a jeho svěrázných obyvatelích. Toto vydání vychází z autorem zamýšleného souboru, který v nezkrácené a necenzurované podobě poprvé vyšel až jako součást Sebraných spisů Bohumila Hrabala v roce 1993.

Postřížiny: Jeden z nejznámějších románů Bohumila Hrabala vypráví o krásné ženě správce pivovaru, svérázném strýci Pepinovi i o životě na maloměstě (Nymburk) v době, kdy docházelo k velkým průmyslovým objevům, kdy probíhala překotná modernizace, kdy se „zkracovaly vzdálenosti i čas“.

Ostře sledované vlaky: Příběh Miloše Hrmy, který se na začátku slavného Hrabalova románu pokusí o sebevraždu, protože „zvadne jak lilium“ při prvním pokusu o styk se svou milovanou Mášou. Miloše zachrání zedník, který zrovna pracuje opodál. Miloš Hrma pracuje na nádraží se svým vzorem – nádražákem Hubičkou –

a systematicky sabotují ostře sledované vlaky (hlavně s municí). Ke konci roku 1945 se rozhodnou vyhodit jeden z vlaků do vzduchu. Miloš se úkolu ujme. Akce se zdaří a vlak vybuchne, ale Miloše je smrtelně zraněn.

Něžný barbar: Vzpomínkový i esejisticky meditativní „pedagogický“ text o Libni padesátých let a především o Hrabalově příteli, malíři a grafikovi Vladimíru Boudníkovi (1924–1968).

Komplet čtyř svazků vydalo nakladatelství Mladá fronta, 2014.

**Jan Kaplan:
BOHUMIL HRABAL**

Dokumentarista a filmový režisér Jan Kaplan, který už po řadu desetiletí žije a tvoří ve Velké Británii, se v 60. letech s Bohumilem Hrabalem setkal ještě jako student ve spisovatelově příbytku v libeňské ulici Na Hrázi č. 24, který navštívil se spolužákem Michalem Ajvazem. Tehdy Kaplan ještě jistě netušil, že v roce 1990 Hrabalovi poslouží jako průvodce v Londýně. Dnes česko-britský režisér na tento neobyčejný den vzpomíná, jako by to bylo teprve včera. Stejný pocit má i při vzpomínce na poslední setkání se spisovatelem na podzim 1996 v pivnici U Zlatého tygra, kde Bohumila Hrabala vyfotografoval u jeho obvyklého stolu.

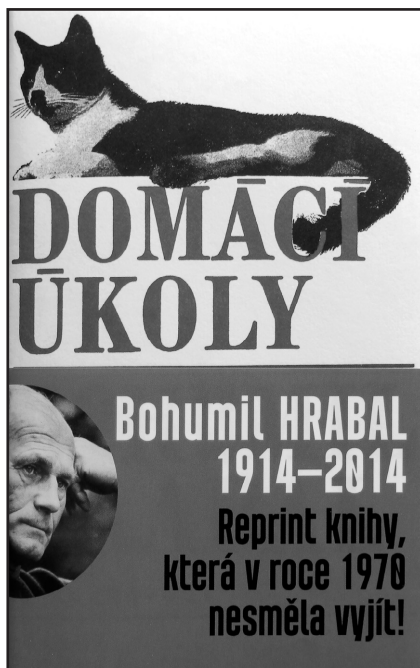
Kniha je dedikovaná „studentům Gymnázia v Nymburku“.

Vydalo nakladatelství Brána, 2014.

**Bohumil Hrabal:
DOMÁCÍ ÚKOLY**

Domácí úkoly se vymykají z Hrabalovy prozaické tvorby, stojí na jejím okraji.

Jde o koláž z autorových esejů, poznámek, rozhovorů, medailonků o výtvarnících, statí a článků, drobných lyrických i filozofických miniatur, které ukazují šíři

Hrabalových zájmů, dalece přesahující oblast literatury.

Jde o reprint prvního vydání, které muselo být z důvodu autorova publikačního zákazu okamžitě po vytištění skartováno a jehož se dochovalo jen několik kusů.

Vydalo nakladatelství Mladá fronta, 2014.

**Bohumil Hrabal:
SKŘIVÁNEK NA NITI**

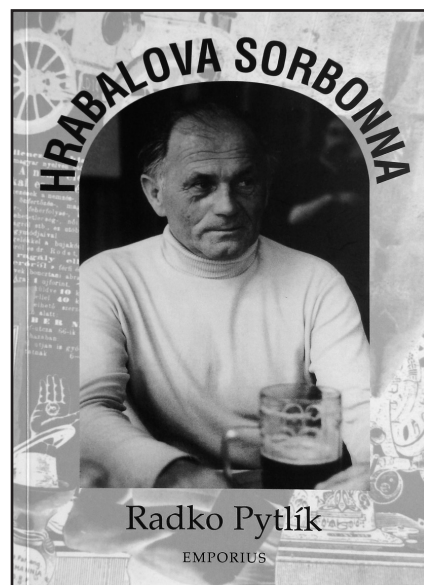
Svazek Skřivánek na niti obsahuje Hrabalovy povídky z šedesátých let, jež autor uspořádal do souborů Perlička na dně, Pábitel, Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet a Morytáty a legendy. Hrabal v těchto prózách evokuje prostředí, s nimiž se seznámil jako výpravčí, pojišťovací agent, brigádník na kladenských hutích, zaměstnanec Sběrných surovin a kulíšák v pražském divadle.

Vydalo nakladatelství Mladá fronta, 2014.

**Radko Pytlík:
HRABALOVA SORBONNA**

Portrét jednoho z největších českých spisovatelů Bohumila Hrabala nabízí na základě studia jeho života a díla a především osobního poznání literární vědec, který se nevyhýbá žádným důležitým otázkám. Ukazuje zdroje jeho poučeného pohledu na svět, který je aktuální i dnes.

Vydalo nakladatelství Emporius, 2013.

BAMBINI DI PRAGA

Radioservis vydal v březnu letošního roku audioknihu ve formátu MP3 s nahrávkou Hrabalovy povídky Bambini di Praga 1947.

Devítidílná povídka v podání Oldřicha Kaisera nás zavede do roku 1947, doby, kdy narůstá strach z likvidace drobných živností a tak je snadné nalákat malé obchodníky a řemeslníky na pojištění Opory ve stáří. Hrabal vypráví groteskní příběhy party falešných pojišťováků, kteří nakonec sami naletí.

...lidské osudy a odhalená tajemství

Knihu povídek Bohumila Hrabala Slavnosti sněženek (1978) nebo stejnojmenný film (1983) mnozí znáte...

Možná ale nevíte, kdo byli ti, kteří se stali Bohumilu Hrabalovi inspirací. Je pan Leli skutečně odborníkem na všechno? Bývalo u Franců opravdu tak hlučno? Vozil pan Lí-

man kozy na pastvu fordem? Měl pan Karel vážně takový apetit? Co víme o malíři Junkovi? Proč byl pan Metek sběratelem nepočetných věcí?

O těchto postavách, ale i o dalších, které se do filmu nevešly, se dočtete v první části knihy, Lidé z povídek.

Film Jiřího Menzela Slavnosti sněženek povídky zviditelnil, a to doslova. Jak na natáčení vzpomíná režisér, kameraman Jiří Macák, střiháč Jiří Brožek nebo herci Jaromír Hanzlík, Blanka Lormanová, Petr Brukner, Zdena Hadrboľcová, František Řehák a mnoho jiných? To se dozvíte ve druhé části knihy, Lidé z filmu.

Bohumil Hrabal prožil podstatnou část svého života v Kersku, kde psal své knihy. Měl tam také mnoho přátel, kteří na něj dodnes rádi vzpomínají. Jak žil, jak psal, jaký měl vztah k lidem a proč jej dodnes někteří považují za „hospodského spisovatele“... To vše vám (možná) odhalí třetí část knihy, Přátelé Bohumila Hrabala.

Nakonec zavítáte na některá místa v Kersku a jeho nejbližším okolí, spojená navždy s jedním z nejvýznamnějších českých spisovatelů 20. století.

Předkládám vám svědectví o lidech a době v časech, kdy kerskými alejemi chodíval a ve zdejších hospůdkách naslouchal vyprávění místních Bohumil Hrabal.

Bronislav Kuba

Připravuje se

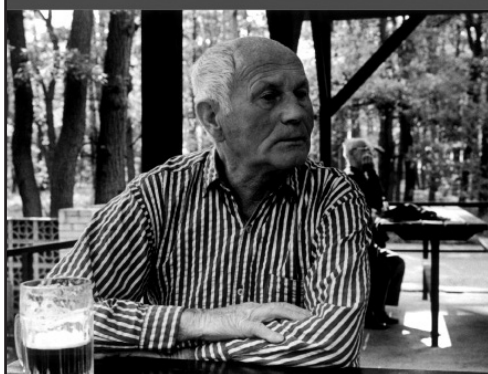
Mladá fronta připravuje vydání prvního ze sedmi svazků textů Bohumila Hrabala, které koncipoval tým odborníků na Hrabalovo dílo v čele s doc. Jiřím Pelánem. Nový výbor přinese všechny zásadní Hrabalovy texty, studie a komentáře k nim. V prvním svazku Skřivánek na niti, který vyjde k výročí autorova narození, se objeví prózy ze 60. let 20. století, tedy Perlička na dně, Pábitel, Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet, Morytáty a legendy. Ročně budou vycházet dva svazky, přičemž poslední vyjde v roce 2017 při příležitosti 20. výročí Hrabalova úmrtí. Jako další vyjdou: Křehký dluh: Lyrika a existenciální texty období před publikací první sbírky povídek, Jsme jako olivy: Taneční hodiny pro starší a pokročilý, Ostře sledované vlaky, Postřižiny, Městečko, kde se zastavil čas, Něžný barbar, Obsluhoval jsem anglického krále, Příliš hlučná samota, Rukověť pábitelského učně: Slavnosti sněženek, Krasosmutnění, Harlekýnovy miliony, Autíčko + ostatní texty 1. části 12. svazku SSBH, Život bez rukávů: Trilogie + případně To, co zbylo, Ze zápisníku zapisovatele: 15. + 18. Svazek Spisů, Pojízdná zpovědnice: Dopisy Dubence (13. + 14. svazek)

Slavnosti sněženek

lidské osudy
a odhalená tajemství
v Hrabalově Kersku

Bronislav Kuba

Jubilejní pivo a jubilejní knihy

Pivovar Nymburk připravil pro oslavy stého výročí narození Bohumila Hrabala odpoledne, v němž si přišli na své jak vyznavači Hrabalových textů, tak milovníci piva.

V pátek 28. března, v den narození B.H., se u pamětní desky, jenž je umístěna ve výšce, kam čurají psi, sešly dvě, možná tři stovky lidí, mezi nimiž byli i dva představitelé filmových rolí z Postřižin: strýc Pepin –

Jaromír Hanzlík a Bóďa Červinka – Oldřich Vízner. Ředitel pivovaru Pavel Benák v úvodu vzdal hold Bohumilu Hrabalovi, jehož jméno a názvy jeho děl mohou nést jednotlivá Postřižinská piva, a k desce položil kytici. Starosta města Nymburk Miloš Petera vyslovil naději, že si pivovar udrží svoji kvalitu a věhlas i do budoucnosti.

Poté se lidé přesunuli do sladovny, kde byl slavnostně pokřtěn Hrabalův „jubilejní ležák Postřižinský“. Pak Lukáš Trejbal zahájil a uváděl „čtení na humnech“. Jako první četli úryvky z Hrabalových knížek pánové Vízner a Hanzlík a po nich další dvě desítky „předčitatelů“, mezi nimiž nechyběli ani ředitel Pavel Benák, ředitel gymnázia Jiří Kuhn, předseda Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Jan Řehounek či místostarosta Pavel Fojtík.

V průběhu čtení došlo ještě na jeden křest: zástupci nakladatelství Mladá fronta představili „unikátní obrazovou kroniku života a díla nejslavnějšího českého spisovatele“ Hlučná samota – Bohumil Hrabal 1914- 2014 a reprint knihy, která v roce 1970 nesměla vyjít: Domácí úkoly.

„A vůně sladu a mladinky se nesla nad řekou a lidé v městečku si říkali, to bude zase lahodné pivo. A ono „jubilejní“ bylo skutečně lahodné a lidé se dobře bavili... až do večerních hodin.

Křest knihy Hlučná samota.

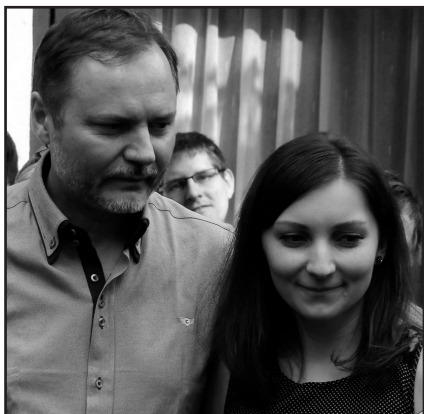
Kerské připomenutí

V sobotním odpoledni 29. března se u příležitosti Hrabalových stých narozenin sešly asi dvě stovky jeho obdivovatelů u spisovatelova hrobu na hřbitově v Hradištku. Přivítal je starosta obce Hradištko Jiří Kubela, několika vřelými slovy na pana spisovatele vzpomněla místostarostka Jana Kubová a „za miliony čtenářů a filmových diváků“ promluvil předseda Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Jan Řehounek. Promlouval nejen k přítomným, ale i k samotnému Bohumilu Hrabalovi: „...Jsme tady, abychom Vás ujistili, že jsme na Vás nezapomněli a že u příležitosti té Vaší slavné stovky na Vás vzpomínáme. Ne se smutkem, nikoliv s nostalgii, ale tak, jak byste si to určitě i sám přál. Nad stránkami Vašich knih, u piva s parádní pěnou, co vypadá jako šlehaná smetana, pod korunami kerských borovic, v nymburských uličkách s domečky jako z Goldoniho. Máme Vás, náš pane spisovatel, stále rádi.“

Po pietním aktu se všichni přesunuli k Lesnímu ateliéru Kuba v Kersku, kde Bronislav Kuba představil svoji knihu Slavnosti sněženek – lidské osudy a odhalená tajemství v Hrabalově Kersku. Tady se sešlo možná až tři sta lidí, kteří si mohli také prohlédnout výstavu fotografií a dokumentů z natáčení filmu Slavnosti sněženek.

Jestliže kniha pojednává o skutečných lidech z Hrabalových textů, pak při jejím křtu mohli návštěvníci několik z nich na živo poznat. Byl tady například Jiří Fiala – Lelí, Věra Kutifelová, dcera pana France, případně se o nich dozvědět z autentického svědectví jejich potomků, např. Milana Prokopa, jehož otec pronesl nesmrtelnou větu „nekupte to, když je to tak laciný“.

Na svého přítele Hrabala zavzpomínali například i manželé Pokorní ze Semic, kde se jejich zásluhou konala předpremiéra filmových Slavností sněženek. Pozvání přijal rovněž fotograf Karel Kestner, s jehož snímkem se setkáme v knize.

Autorem knihy Slavnosti sněženek – lidské osudy a odhalená tajemství v Hrabalově Kersku je Bronislav Kuba, majitel Lesního ateliéru Kuba v Kersku, jeden z obětavých organizátorů slavností Hrabalovo Kersko. O grafickou stránku knihy se postarala jeho dcera Kristýna.

Hrabalova zastávka s kočkami

Od 28. března najdete v Kersku, nedaleko někdejší Hrabalovy chaty, novou autobusovou „Hrabalovu zastávku“. Uvnitř je umístěn panel s informačním textem a fotografiemi a lavičky k posezení, vkusně provedenou „boudičku“ hlídají dvě dřevěné kočky. Ne náhodou, vždyť až sem, k zastavivšímu autobusu, běhaly kočky naproti svému pánovi, který je v posledních měsících svého života přijížděl téměř denně z Prahy nakrmit grilovanými kuřaty, šunkou od kosti a kondenzovaným mlékem.

Druhou autobusovou zastávkou vzdali obyvatelé Hradištko a Kerska hold dalšímu spisovateli, který zde strávil spoustu let – Adolfu Branaldovi. Tu střeží moudrá sova.

PÁBENÍ PO POLSKU

Tady Hrabal nikdy nebyl

V polském městečku Mińsk Mazowiecki nedaleko Varšavy přistoupili věrní čtenáři k oslavám Hrabalovy stovky skutečně pábitelsky: v parku odhalili pamětní desku se sdělením, že tam Bohumil Hrabal nikdy nebyl. Tisková zpráva o tom říká:

V městském parku u cesty vedoucí podél amfiteátru se objevila nová pamětní deska. Tato deska byla věnována Bohumilu Hrabalovi, vynikajícímu českému spisovateli, který „na tomto místě pravděpodobně nikdy nebyl“.

Bohumil Hrabal byl významný český spisovatel, jenž je také považován za jednoho z nejdůležitějších světových autorů současné doby. Odhalení pamětní desky bylo součástí slavnostních akcí ke 100. výročí narození Bohumila Hrabala, které se konaly v poslední březnový pátek v Městském kulturním domě. U této příležitosti se uskutečnilo i setkání s Hrabalovým znalcem profesorem Wojciechem Soltińským, který vypravoval mimo jiné o Hrabalově tvor-

bě, jeho vlivu na českou kulturu a světovou literaturu a také o analogii k polskému Himilbachovi, jenž je, podle znalců tématu, k Hrabalovi často přirovnáván. Setkání moderoval Robert Więckowski a zúčastnila se ho také paní Agata Gańko-Sobiecka z Českého centra ve Varšavě, pod kterého patronátem se konaly všechny události pořádané Městským kulturním domem v rámci akce Směr: Česko.

Český překlad nám laskavě poskytla Martyna Szczerbinska.

Příjemné připomenutí pana spisovatele

Den narození Bohumila Hrabala vyvrcholil hudebně-literárním večerem na malé scéně Hálkova divadla v Nymburce.

Zdeněk Hazdra do svého pořadu pozval ke vzpomínání na pana spisovatele nymburské literáty – básníka a dramatika Jiřího Tepera a spisovatele Jana Řehounka, literárního historika Radko Pytlíka a herce Františka Kreuzmanna, o hudební doprovod se postarali zpívající klavíristka Hana Robinson a kontrabasista Filip Klinecký.

Jiří Teper, Jan Řehounek, František Kreuzmann, v pozadí Zdeněk Hazdra.

V první části večera vzpomínali Jan Řehounek a Jiří Teper na svá setkání s panem Hrabalem, především na neopakovatelnou besedu v roce 1985, kdy poprvé po deseti letech přijel opět do Nymburka. Poté se veliký znalec Hrabalova díla PhDr. Radko Pytlík vyznal ze svého obdivu k „jednomu z největších českých spisovatelů“. František Kreuzmann se Zdeňkem Hazdrou přečetli „imaginární rozhovor s Bohumilem Hrabalem“.

„Bylo to velmi příjemné posezení. Pan Hrabal si zasloužil, aby byl takto důstojně připomenut,“ děkoval při odchodu pan Jiří Trojský, který přijel až ze Staré Boleslavi.

Rozdováděné Taneční hodiny

Dalo by se říci, že „třešničkou“ na dortu k Hrabalově stovce bylo divadelní představení s nímž v nymburském Hálkově divadle hostovala Divadelní společnost Josefa Dvořáka – Taneční hodiny pro starší a pokročilé.

„To, co mě na díle Bohumila Hrabala trvale fascinuje, jsou hodnoty měřitelné víc srdcem, než rozumem... Baví mě odkrývat „perličky na dně“ u figurek na okraji společnosti, baví mě objevovat pravdu o životě a současně také lásku v mnoha podobách, baví mě náramný, filozoficky znamenitě podložený humor pana doktora Hrabala,“ řekl autor divadelní úpravy, režisér a představitel hlavní role tanečního mistra Josef Dvořák.

Hrabalovy texty „opepřené“ vlastním nezaměnitelným humorem vkusně doplnil nostalgickými písněmi, k nimž hudbu nahrál Sunny Swing Quintet.

Vedle Josefa Dvořáka se v dalších rolích představili: Karel Gult (šéf), Rostislav Trtík (Eman), Dagmar Schlehrová (šedesátiletá), Markéta Hrubešová (čtyřicetiletá), Adéla Zejfartová (šestnáctiletá).

Nutno říci, že se diváci náramně bavili a smáli se dokonce i herci, neboť Pepa Dvořák v řadě míst nectil scénář a improvizoval, což bylo na první pohled poznatelné. Ve spojení s jeho mimikou a dováděním v „netanečních“ kracích to bylo k popukání.

Na závěr představení, už po téměř nekonečné děkovačce, vystoupil Josef Dvořák před oponu a poděkoval za pozvání právě do Nymburka, jenž byl spisovateli obrovskou inspirací i pro Taneční hodiny.

Hrabalova Libeň

Městská část Praha 8 připravila k Hrabalově „stovce“ poměrně velkolepý program, který zahájila v libeňské sokolovně Hudba Hradní stráže a Policie ČR slavnostním koncertem. Pořadatelé si za tuto akci vysloužili kritiku, že právě tohle není zrovna to, o co by Bohumil Hrabal stál. Kdo ale dnes může hovořit za něj? Vždyť on hudbu nesmírně miloval.

Od středy 26. března probíhala v budově radnice výstava s názvem Ostře sledovaný Hrabal.

V pondělí 31. března se před Hrabalovou zdí v Libni, na místě kde stával dům Na hrázi věčnosti, uskutečnil audiovizuální projekt Romové a Bohumil Hrabal. Další poctou Hrabalovi, jenž měl vřelý vztah k libeňskému romskému etniku, připravil jeho dlouholetý přítel, kapelník Jiří Korman (mimočodem Kormaní hráli při posledním rozloučení se spisovatelem).

V divadle Karla Hackera a v kulturním domě Krakov uvedli několik divadelních představení: Kdo je Bohumil Hrabal?, Taneční hodiny pro starší a pokročilé, Hrabaloviny.

Nejbližší akcí, na kterou čtenáře Nymburského pábitele Libeňští zvou, bude ve čtvrtek 22. května Pochod po stopách Bohumila Hrabala Prahou 8.

Program bude pokračovat v průběhu celého roku 2014, informace najdete na www.praha8.cz.

Divadelní inscenace

K oslavám Hrabalovy stovky se přihlásila i řada divadel.

Ostře sledované vlaky nastudovaly Mahenova činohra Národního divadla Brno v režii Ivo Krobota, Horácké divadlo v Jihlavě v režii Pavla Palouše, Divadlo Alfa v Plzni v režii Jaroslava Vašíčka. Taneční hodiny pro starší a pokročilé hraje Divadelní společnost Josefa Dvořáka a také se uskuteční v rakouské premiéře ve Vídni (Ivo Krobot j. h.). Divadelní studio Marta v Brně nastu-

dovalo rovněž v Krobotově režii představení Kabaret Hrabal. Divadlo Prkno v Brně má na repertoáru Hrabaloviny v režii Pavla Vašíčka. Divadlo Zdrhovadlo Klášterec nad Ohří hraje v režii Václava Poldy Příliš hlučnou samotu. Pražské Divadlo v Reznické uvedlo inscenaci Hrabě ti? aneb Hrabal. Divadelní spolek Hálek v Nymburce oprášil již dříve hrané Slavnosti sněženek a v premiéře se představí dramaturgií Jana Řehounka Harlekýnovy milióny v režii Vítky Špinky.

Nymburské muzeum zase patří Hrabalovi

V předvečer stých narozenin Bohumila Hrabala otevřelo Polabské muzeum Poděbrady v nymburském muzeu nově uspořádanou stálou expozici Bohumila Hrabala. „Za těch patnáct let od 28. března 1999, kdy byla expozice otevřena, přeci jen zestárla a navíc se nám podařilo získat řadu nových exponátů, takže bylo nutné vytvořit expozici novou,“ řekl nám vedoucí nymburské pobočky Petr Šorm.

V novém uspořádání zůstaly sice zachovány tři základní okruhy ve třech místnostech: Hrabalova pracovna s panely pojednávajícími o jednotlivých tématech jeho rodiny, života a práce, střední chodba s exponáty, jež zpracovávají vztahy Hrabala a umění, a staročeská hospoda – místo setkávání, ale jsou moderně uspořádané a nainstalované.

Kromě toho byla ještě otevřena výstava Bohumil Hrabal – známý i neznámý, jíž vévodí obrovská barevná fotografie Hrabala jako římského senátora (vytvořená kdysi

pro kalendář spolku Zlatá Praha). Ve vitrínách najde návštěvník řadu předmětů ze spisovatelovy pozůstalosti, rukopisy, samizdaty, překlady i domácí vydání jeho knih, spoustu fotografií Nymburka, rodiny, a také snímků, knih a obrazů jeho nymburských literárních přátel – Karla Marysky, Vlastimila Zakouřila, Gergarda Holečka, Antonína Frýdla.

Slavnostní vernisáže se zúčastnili kromě velkého zastoupení kulturní veřejnosti např. režisér Jiří Menzel, Hrabalovi přátelé manželé Zumroví či grafik Oldřich Hamera. Ten také výstavu, na které jsou vystavené i jeho grafické listy, zahájil. Jiří Menzel zavzpomínal na pana spisovatele žertem: „Uměl se napít a radovat se ze života a my jsme to mohli dělat s ním. Za to jsem vděčný Husákovi, že jsem nemohl nic dělat a s přáteli tak mohl jezdit do Kerska na ty úžasné žranice.

Vždycky jsme se nacpali a pan Marysko udělal: „áááááá!“ A pak Hrabal udělal ještě větší: „áááááááá!“ No, byla to nádhera!“

Výstava Bohumil Hrabal – známý i neznámý bude přístupná do 30. listopadu 2014, stálá expozice kromě pondělka vždy od 9 do 17 hodin.

Polenské oslavy s Pepinem a zabíjačkou

Před dvanácti lety započala rekonstrukce budov bývalého právovárečného měšťanského pivovaru v Polné. Zdevastovaný areál zakoupil tehdy místní podnikatel, nadšenec a lokální patriot Ivan Vlach. Opravy si vyžádaly nemalé finanční náklady, avšak celková obnova za dohledu památkářů proběhla úspěšně. Již před lety zvažovali členové Klubu Za historickou Polnou a Ivan Vlach odhalit na budově pivovaru pamětní desku Bohumilu Hrabalovi, který zde v letech 1916 až 1919 s rodiči žil. Záměr byl z různých důvodů odkládán a k jeho konečné realizaci došlo až nyní u příležitosti 100. výročí narození Bohumila Hrabala.

Projektu se ujal Klub Za historickou Polnou. Návrh – zvolit netradiční formu pamětní desky (dno pivního sudu s nápisem) – vyšel od předsedy klubu Dr. Ivana Prokopa. Konečnou podobu vtiskli desce výtvarník, řezbář František Vacek a umělecký kovář Adam Dočekal, oba z Polné

a bednáři ze Žďáru nad Sázavou. Deska byla zasazena do žluté fasády hlavní pivovarské budovy do výšky 4 metrů.

Slavnostní odhalení pamětní desky se konalo dne 29. března 2014 v 11 hodin dopoledne za účasti mnoha hostů a přibližně 400 místních obyvatel. Aktu se zúčastnili starosta Plné Jindřich Skočdopole, senátor Miloš Vystrčil, publicista Tomáš Mazal, polenský rodák a publicista ing. Milan Šup, herec Oldřich Navrátil, publicista a nakladatel Zdenko Pavelka, poslankyně Jana Fischerová a další hosté.

Vynikajícím úsměvným vyplněním přes hodinu trvajících uctění památky na slavného spisovatele byly živé obrazy v podání herců místního ochotnického divadla Duha, kteří s sebou vzali z divadla i sochu strýce Pepina. Kromě výstupu Maryšky a strýce Pepina na pivovarský komín to byla např. zabíjačka, při níž mohli přítomní účastníci na nádvoří pivovaru ochutnat jitřničky, jelítka nebo tlačěnku. Výstupy herců byly doprovázeny několika

hudebníky, kteří přehrávali hudební motivy z filmu Postřižiny. (Soubor Duha pořádá v Polné m.j. každoročně amatérský divadelní festival pod názvem Hrabalova oště sledovaná Polná – letos na podzim již desátý ročník.) Na závěr účastníci přešli na Husovo náměstí ke kašně, kde se pětiletý Bohumil Hrabal topil; tam si vyslechli výklad o jeho záchraně lékařem Dr. Michálkem.

Ke 100. výročí vydal Klub Za historickou Polnou za podpory Města Polná a Ivana Vlacha publikaci ing. Milana Šupa Bohumil Hrabal a Polná. Knižka vyšla v nákladu 500 výtisků a je pro velký zájem prakticky rozebřána. Polenští uctili památku spisovatele Bohumila Hrabala důstojně.

Jeden z hostů polenských oslav – Tomáš Mazal – o nich řekl: „Když se dnes ohlédám za minulým týdnem, týdnem plným rozličných hrabalovských akcí a oslav, tak musím říci, že oslavy v Polné byly pro mě těmi nejhezčími! Myslím si, že Bohumil Hrabal by z nich měl radost, určitě by byl k slzám dojat. Stručně řečeno – obyčejně prostě, bez zbytečných řečí a nadnesených příkras. Živé barvitě obrazy divadelního spolku jsou pro mě nezapomenutelné, skvěle narežirované a uvedené. Lidová zabíjačka na dvoře pivovaru i s prasečí hlavou, to už nebyl jen živý obraz, ale svátek chuťových buněk s evokací (nejen) filmových Postřižin.“

Polenští ochotníci nejen že účinkovali při oslavách Hrabalovy stovky, pořádají divadelní festival Hrabalova oště sledovaná Polná, ale vytvořili rovněž sochu strýce Pepina.

VYTRVALOST SE KÁTĚ KRAUSOVÉ VYPLATILA U pana Hrabala

Ze silnice jsem asi po dvou kilometrech zabočila na úzkou cestu mezi ploty. Hájenku se šípkovou i se zelím jsem měla dávat za sebou. I komorní Lesní ateliér Kuba vpravo od silnice na mě dýchla rodinou atmosférou už před dobrými patnácti minutami. Štěrka křupal pod nohama a cesta tichým Kerskem byla jako brána do jiného časoprostoru. Souvislý porost z borovic, rozdělený na velké lesní parcely, chaty i luxusní sruby nepatřičně zapáchnuté v mechu. Na zemi jehličí a jemná tráva. Nic nerušilo posvícenský klid, zpěv ptáků a cirkulárek. Všechno se třepetalo v bílé, zelené a oranžové.

Věděla jsem, že branka do jeho zahrady je z bílých latěk a musí být po mě levě ruce. „Ten tě vyhodí, zrazoval mě od výletu táta. Nebo bude v Praze U Tygra.“ Pohlednice, perokresba se siluetou radnice i samotného spisovatele se mi povedla. Hned mi ale došlo, že s ní budou potíže. „Káto, není to porušení autorských práv? (mamá) „No my za tebe ty milionový pokuty platit nebudeme!“ (papá) Staromilci. Já si přece můžu nakreslit, koho chci a kam chci! Spisovatel Bohumil Hrabal je osoba slavná, všeobecně známá a veřejná. Je to Nymburák, jako já. A psal o mém dědečkovi, ne? Ale aby se neřeklo a vlk se nažral.... Do obálky jsem vložila kopii pohlednice, uctivý dopis a korespondenční lístek s mojí adresou. Na něm měl mistr možnost zaškrtnout jednu ze dvou možností. ANO nebo NE. Pokud souhlasí se zveřejněním svého portrétu na mé pohlednici, tak ANO. Jak prosté. Pak už stačilo jen vhodit dopis do schránky. Na obálku jsem krasopisně napsala

*Vážený pan spisovatel
Bohumil Hrabal
Kersko u Sadské
289 12 okr. Nymburk*

a byla si jistá, že dopis Mistrovi dojde. První dny jsem vždy o půl jedné po obědě utíkala k naší schránce na dopisy. Pak stále pomaleji... a po třech nedělích jsem pochopila, že od slavného spisovatele do mé schránky korespondák prostě nepřistane.

„Tati, já za panem Hrabalem budu muset dojet. Kristepane! Co jsi proboha čekala? Chlapi v depu říkali, že nějaký sochař mu napsal šestkrát. A nic! Tak tam jel osobně. Jen co se vobjevil ve dveřích, začaly lítat flašky. A sám Hrabal na něj křičel, táhněte do prdele, zmizte, mizero, a tak podobně. Vyděšený sochař prchnul a to se vopakovalo ještě jednou. Na a potřetí stál milej spisovatel ve dveřích a s votevřenou náručí zval sochaře dál.“ Z otcova poučného příběhu o sochaři jsem prakticky usoudila, že pokud budu vytrvalá, musím se přijetí u Mistra dočkat.

Hrabalův domek byl asi dvacet metrů od vrátek, zarostlý v husté zeleni. Vypadal jako starý parník. Nikde ani kočka. Všechno působilo dojmem opuštěnosti, zanedbanosti a ticha. Až na obrovské žluté citróny

v míse na zahradním stole. Slunce svítilo právě a jen na ně. Celé zátiší s vysekaným kouskem trávy pod stolem, několika židlemi a lavicí s dekou neurčité barvy se tvářilo až surrealisticky. Zaplavila mě vlna nejistoty. Pár metrů vydlážděné cestičky, jeden nebo dva betonové schůdky. Bez překážek. Tak obyčejné, jednoduché a drzé, bude ode mě v sobotu ráno vlézt bez ohlášení do soukromí slavnému spisovatel. Teď nebo nikdy.

Mé ťukání na prosklené hnědé dveře se rozléhalo malou předsíní. Nemohla měřit víc než jeden metr. „No jo, dále. Nemlaťte do dveří a pojd'te dál,“ ozval se zahorkle nevrly hlas z kouta za dveřmi, které jsem nesměle a trochu s obavami otevírala. V nečekaně tmavé místnosti se přímo proti mně objevil prostorný psací stůl a za ním obří knihovna přes celou stěnu. Dlouhé regály k mému velkému překvapení nezabírala beletrie, ale knihy o výtvarném umění a monografie nejruznějších malířů. „No tak co chcete?!“ ozvalo se těsně vedle mě. Vpravo vedle dveří stály akumuláčky. Těsně vedle nich se ve starém křesle vyhlížel Mistr Hrabal, nohy na židli. V temném koutě svítily jen jeho rozzlobené oči. Jak se nadechoval k další, možná poslední větě před mým vyhozením, spustila jsem já. Proč tam jsem, jak jsem mu psala, co jsem od něj četla, jaké máme společné známé v Nymburce a spoustu dalších zbytečností.

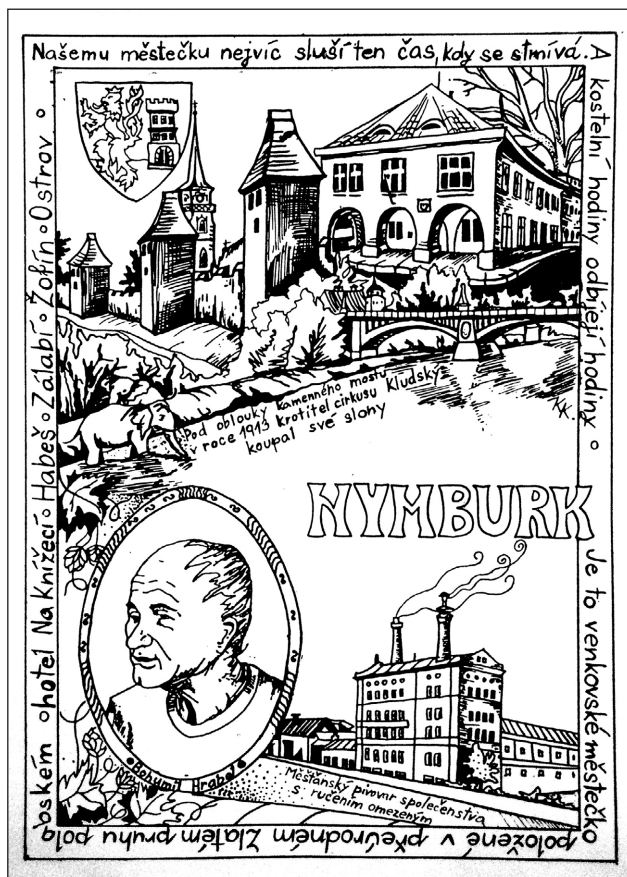
Jsem učitelka a jen tak někdo mi do řeči skočit nedokáže. Mávala jsem nakreslenou pohlednici, korespondáčkem a basou novopackého piva. To bylo asi to pravé, neboť mistr místo očekávaného - vypadněte, řekl „Tak mi jedno otevřete!“

Posadila jsem se naproti panu Hrabalovi, slovo dalo slovo a už jsme probírali známé nymburské postavičky z Postřižin i jiných povídek. Doktora Brzoráda - v knize a ve filmu Gruntoráda, znala i moje tetička. A dědeček Jarka Klečka, krasavec, lev salónů a oslnivý tanečník, se v Mistrových povídkách vyskytl dokonce několikrát.

„Víte, nesmíte se na mě zlobit, ale mě už dlouho hrozně bolí nohy. A tak jsem

protivnej. Ale je pěkný, že starej člověk už může bejt protivnej. Může si dělat, úplně co chce. To poznáte sama. Může poslat každého do prdele a nikdo se na něj nemůže hněvat. A když se hněvají, jemu je to už úplně šumafuk. Při tý bídě stáří je to snad jediná svoboda a radost. Tak proto to přivítání,“ řekl pan Bohumil Hrabal smířlivě. „Jo a vůbec nikomu nepíšu. Ani neodepisuju. Já už se na to všechno můžu vykašlat. Když máte pořád bolesti, na nic jiného než na ně nemyslete. Páter Ferda. Ten jedinej mi dokázal bylinkama a energií trochu pomoci. A taky pěkně vynadat. Ale nebylo to kvůli pití. On si taky rád přihnul něčeho kvalitního...“ a jako potvrzení své vzpomínky se napil novopackého Broučka. „Vy jste mladá, vypadáte dobře a jste podobná dědečkovi. To eště dneska nemůžete vědět, o čem mluvím.“ „Já jsem zase od porodu tlustá,“ postěžovala jsem si, abych starého muže potěšila. „A ať dělám, co dělám, nemůžu se těch dvaceti kil navíc zbavit. To vy pane Hrabale, vy vypadáte výborně! Určitě ne na víc, než na šedesát!“

To jsem říkat neměla. Z klidu a pohody se pan spisovatel ve vteřině rozlítal. „Vypadněte! Já vás asi přece jenom vyrazím a tak jste mi byla sympatická!“ křičel. „Tohle já nesnáším... takový kecý. To bylo naposled! Já přesně vím, na kolik vypadám. To jsou takový ty nymburský

poťouchlý lichotivý falešný a průhledný žvásty. A protože je nesnáším, zakázal jsem všem, aby mě tam po smrti pohřbili. Já budu ležet v dubový rakvi tady u svojí rodiny. V Hradištku!“ „V tom vašem koutě je totiž tma. Nemyslete si, já na vás nevidím tak, jako vy na mě...“ hasila jsem faux-pas o sto šest. „Víte co říkal páter Ferda?“ uklidnil se mistr. „Že každý tělo má svoji auru. Vy se hubnete a stojí vás to strašně sil. Sebe mučíte, tělo mučíte, a když se zhubnete, do půl roku jste zase na tý svojí váze. A víte proč?“ „Protože to máme v rodině!“ vyhrkla jsem. „Ne, ne. Protože se každý tělo, když ho o kus okradete, touží vrátit do tý svojí původní, harmonický aury. Ta se totiž nezhubne. Zůstane pořád stejná, prohýbá se a trpí. Volá a láká to tělo, aby se do ní zpátky co nejrychleji doplnilo. Tak je to!“ zasmál se pan Hrabal. „Tak že je jedno, jestli jí-

te, nebo hubnete. Stejně nakonec zůstanete celej život stejná. Já jsem byl taky silnější, ale ke stáru se už smrskává i ta mizerná aura.“

Tři hodiny s panem Hrabalem uplynuly jako voda. „Myslíte, že byste mi mohl podepsat pohlednici s vaším portrétem a dovolit mi, abych ji nechala natisknout?“ odvážila jsem se zeptat. Mistr se na mě dobrácky usmál. „Jó, je docela hezká. I s tímým textem po okraji. Ale to je fakt, s těma slonama.. v tom úryvku. I když jsem je na vlastní oči neviděl... Heleďte, kreslete si, co chcete.“

Když jsem na horké akumulačky položila propisovačku a pohled, kresbu ochotně podepsal. Dokonce si jednu pohlednici nechal. „Něco bych Vám dal, ale oni mi teď tisknou povídky jen jednotlivě. Podejte mi z toho štosu na stole ten horní výtlak.“ Útlá bílá knížečka s nápisem Boženka na obálce,

rázem změnila majitele. S osobním věnováním autora i s pohlednici zmizela v útrokách mého batůžku.

„Už budu muset jít.“ Mistr překvapeně vzhlédl a podíval se na mě s balené věci v místnosti, kde se zastavil čas. Pak se zvedl. Posunul dřevěnou židli, těžce se narovnal a s bolestným syknutím udělal dva kroky ke dveřím. „Půjdu vás vyprovodit.“ Šli jsme pomalu. Pan Hrabal mi dával přednost a když sešel pár schůdků do zahrady, protáhl se. Mžoural do prudkého letního slunce, jakoby se rozhodoval, jestli ještě stojí za to žít. Na stole přerovnal ovoce na míse, posadil se na lavici s kostkovanou dekou neurčitě barvy a nepatrně kývl na místo vedle sebe. Usmála jsem se a vzala omluvně za kliku vrátek. „A přijďte zase někdy!“ řekl tichým hlasem a smutně se pousmál.

Káťa Krausová, Nová Paka

Americká studentka napsala

Tříměsíční stipendium věnované osobnosti spisovatele Bohumila Hrabala využila americká studentka Allison Lloyd z Colorada.

„V knihovně jsem objevila knihu Příliš hlučná samota a úplně mne nadchla. Do té doby jsem vůbec netušila, že nějaký Bohumil Hrabal existuje, pak jsem po jeho knihách začala pátrat. A když se objevila možnost stipendijního pobytu v České republice, věděla jsem hned, jakého tématu se bude týkat,“ vysvětluje.

V průběhu svého pobytu navštívila téměř všechna místa spojená s Hrabalem. Ve středu 13. listopadu přijela v doprovodu skvělé překladatelky Petry Stibalové do Nymburka.

„Využili jsme pohostinnosti Městské knihovny v Nymburce, v Literárním kabinetu B. H. jsme si celé dopoledne povídali,“ říká její

průvodce Honza Řehounek. „Řekla mi, že ve Spojených státech je Hrabal téměř neznámým autorem a že by to ráda svým skromným dílem změnila.“

Hlavním předmětem jejího zájmu je vztah Hrabalova díla a divadla, případně filmu. Proto se snaží navštívit u nás hrabalovská divadelní představení a filmové projekce. Výstupem jejího stipendijního projektu pak má být práce věnovaná tomuto tématu.

Po našem příjemném setkání navštívila odpoledne Hrabalovu expozici v muzeu, prošla si Nymburk a zašla do pivovaru.

Následně se setkala rovněž s Tomášem Mazalem a režisérem Ivo Krobotem. Pravděpodobně i s dalšími lidmi.

Po našem setkání mi napsala roztomilý dopis:

Vážený pane Řehounek. Děkuji moc! Jsem velmi vděčná, protože jste vítání lidí. Knihovna je krásná. Vaše sbírka je působná. Naučila jsem se hodně. Můj výlet do Nymburku je nejlepší vzpomínka. Jsem šťastná protože jsou lidé kteří milují knihy Hrabalovy stejně jako já.

Jezdím na kole do Kerska příští týden. Chtěla bych mluvit s panem Mazal příští týden taky. Mám mnoho nápadů pro můj projekt. Dneska jsem šla do Holešovic. Je místo kde bydlí Hantá v Příliš hlučná samota. Mám ráda vidět svět jako Hrabala.

Promiňte, nepišu český dobře. Musím překládat každé slovo. Doufám že mi rozumíte.

Prosím, můžete dát moje „děkuji“ za paní Liptáková stejně (taky?) Všechno nejlepší přeje ti, Allison Lloyd.

Prestižní ocenění

Na nejprestižnější degustační soutěži piv v České republice Zlatá pivní pečeť Tábor v únoru letošního roku nymburský Postřižinský pivovar zazářil. V konkurenci sto padesáti pivovarů z České republiky, ale i z Ruska, Polska, Slovenska, Německa, Nizozemí, Irska, Skotska a Japonska si odnesl Zlatou pečeť v kategorii Polotmavé pivo za Něžného Barbara, Zlatou pečeť v kategorii Speciální pivo světlé za Bogana a Bronzovou pečeť v kategorii Nefiltrované pivo za Nefiltrovaný ležák.

Dobře si vedla i ostatní přihlášená piva. „Čtrnáctka sváteční skončila čtvrtá ve speciálních pivech, dvě pátá místa jsme dostali za Francinův ležák a zatím nefiltrovaný Jubilejní Hrabalův ležák,“ spokojeně konstatoval ředitel pivovaru Pavel Benák.

Studenti se postavili proti jménu spisovatele v názvu školy

„Jen pár měsíců před letošním stým výročím narození Bohumila Hrabala šokovala Česko petice studentů nymburského gymnázia, kde slavný spisovatel studoval. Stojí v ní, že se jim nelíbí nápad školu po něm pojmenovat. Prý se špatně učil. Spor žáků s vedením školy odhaluje řadu hlubokých generačních rozdílů mezi těmi, kdo žili v komunismu, a dětmi vyrůstajícími ve svobodě,“ napsala v úvodu rozsáhlé reportáže zveřejněné 17. ledna 2014 v Lidových novinách Magdalena Sodomková. Podobných článků vyšlo v různých novinách a na mnohých webových portálech celá řada. Některé objektivní, jiné pojaté tendenčně, několik i zcela skutečnost zkreslujících.

Faktem je, že na návrh ředitele gymnázia Jiřího Kuhna pojmenovat školu u příležitosti sto jedenáctého výročí jejího založení a stého výročí narození Bohumila Hrabala jeho jménem, zareagovali studenti odmítavě. A to o den dřív, než se uskutečnilo diskusní fórum věnované tomuto problému, svolané ředitelem.

Je docela pochopitelné, že se mladí lidé staví vyhraněně negativně proti rozhodnutím dospělých. Faktem rovněž zůstává, že vedení školy, což pan ředitel přiznal, podcenilo vysvětlovací fázi svého návrhu vůči studentům. Na druhou stranu tvrzení studentů, že o Bohumilu Hrabalovi nikdy nic neslyšeli, ve městě, kde je jeho muzeum, literární kabinet v městské knihovně, socha na náměstí, Postřížinský pivovar, kde funguje Klub čtenářů Bohumila Hrabala, kde se každou chvíli koná nějaká akce věnovaná spisovatelům, je absurdní.

Positivní na celé kauze je, že dnes už žádný ze studentů Gymnázia Nymburk nemůže říci, že o Hrabalovi nikdy neslyšel. Dokonce mají možnost, díky velkorysému daru nakladatelství Mladá fronta, půjčit si přímo ve škole kteroukoliv z Hrabalových knih a přečíst si ji.

Podle posledních informací žádost o udělení čestného názvu Gymnázium Bohumila Hrabala v Nymburce byla již podána.

Vzpomínka na nezapomenutelné setkání

V osmdesátých letech jsem se s Bohumilem Hrabalem setkala osobně v Rychnově nad Kněžnou, odkud pocházejí předkové jeho biologického otce Bohumila Blechy.

Ve zdejší Orlické galerii jsem se starala o výstavy a besedy. V součinnosti s pobočkou Klubu přátel výtvarného umění jsme mimo výtvarných umělců představovali osobnosti i instituce z jiných oblastí umění, šlo-li o jejich výročí (například Vladimíra Renčína, Divadlo Drak ad.). V roce 1984 jsem pozvala u příležitosti životního výročí Bohumila Hrabala na besedu o jeho životě a díle, aniž jsem tehdy tušila, jaký má k městu vztah. Že „Bogan výtvarné umění rád“ (dle slov přátel), jsem věděla, proto jsem mu poslala pozvání nejdříve na prohlídku galerie. Ten rok se beseda nepodařila pro jeho zaneprázdnění. Ale památného 15. dubna 1985 v doprovodu své ženy Elišky se Bohumil Hrabal po poledni objevil na vernisáži výstavy v rychnovské Orlické galerii.

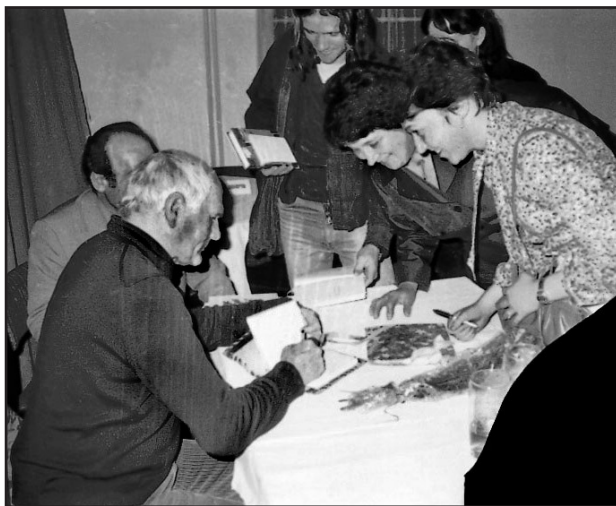
Krásná moudrá tvář s mnoha jemnými vráskami, vysokým čelem, hloubavě zkoumavými očima. Stisk ruky pevný a teplý zároveň.

Tentýž večer sál rychnovské Okresní knihovny „praskal ve švech“ lidmi z města, blízkého i dalekého okolí, dovezených autobusy. Při úvodní řeči jsem si uvědomila, že první pivo postavili přede mě a ne před mistra. V tu chvíli však nešlo

o nic dělat. Sám Bohumil Hrabal to řešil naprosto originálně: koutkem oka jsem zahlédla, jak sune po stole ruku směrem k pullitru, opatrně ho chytne za ucho, s obličejem k publiku mlčky pomalu přisunuje sklenici k sobě, zdvihne ji, notně se napije, položí ji zpět na stůl a pak zase pomaloučku přesune na to samé místo přede mnou. Že tomuto gestu a ne skončenému úvodu patří bouřlivý potlesk, jsem pochopila ihned.

V Restauraci U Tygra jsem u stolu s Bohumilem Hrabalem vzpomněla, jak jsem po naší besedě v Rychnově využila jeho pozvání a brzy nato přijela s přáteli do Kerska s basou piv. Odpověděl: „No jo, pamatuju si to, jen už nevím, kdy to bylo.“ Odpověděla jsem, že to nevádí. Hlavně, že nám bylo a je prima s pábítelstvím – mistra, který je objevoval pro ostatní.

Olga Szymanská

Autogramiáda v Rychnově nad Kněžnou 15. dubna 1985.

Akce studentů vyvolala velikou polemiku

Názory na přejmenování gymnázia mezi současnými a bývalými studenty se liší. Ti bývalí se právem ozývají, že nesouhlasí s prohlášením mladých – je to naše škola, my o ní chceme rozhodovat. „Je to zrovna tak vaše škola jako naše,“ řekl doktor Vencour, bývalý student nymburského gymnázia. Podobně se odvíjela i diskuse o problému mimo Nymburk, přičemž mnozí nezasevěni jen nechápavě kroutí hlavou. **Mezi radikálními reakcemi jsme zaznamenali názor Františka Ringo Čecha:** „Doufám, že jste byli zhnuseni stejně jako já, když jsem si přečetl na internetu: Gymnazisté odmítají Hrabala v názvu školy, část ho nezná a část odsuzuje. Vedení gymnázia v Nymburku se snaží prosadit, aby škola nesla jméno jejího absolventa a slavného spisovatele Bohumila Hrabala, ale narazilo. 90% studentů nymburského gymnázia změnu odmítá. Proti návrhu vedení školy je i předseda studentského parlamentu Tomáš Formánek. (Čert ho vem! Vzdělance!) Řekl, čtete: „Studuji na této škole 6 let, dosud jsem o Bohumilu Hrabalovi nic neslyšel,“ řekl Deníku.cz. To je tak strašný! Já jsem myslel, že se mi to zdá, to jsou gymnazisté? Kdyby to bylo v pomocný škole nebo někde na gymnaziu v Zimbabwe tak neřeknu, taky bych se zlobil, ale tohle! Studuji na této škole 6 let, dosud jsem o Bohumilu Hrabalovi nic neslyšel! To je neuvěřitelné, to je zkáza, to je budoucí generace. Budoucí generace!

Volal jsem řediteli, dovolal jsem se na něj, propracoval jsem se k němu a říkám: „Pane řediteli, jestli chcete, já tam přijedu a řeknu jim, že jsou idioti, pomůžu vám.“ On říká: „Ne, pane Čech, je to zbytečný. Oni už se zasekli a myslí si, že jsou zásadoví, že bránějí své.“ Oni prý nechtějí přijít o název Gymnázium v Nymburce. Říkám: „Do prdele, vždyť nepřijdou, bude to Gymnázium Bohumila Hrabala v Nymburce, do prdele!“

To je perspektiva, to jsou budoucí voliči, to je příšerný! Nejpřekřádanější český autor 20. století, jeden z nejvýznamnějších spisovatelů 2. poloviny 20. století, nejslavnější prozaik! Hlupec všech hlupeků futrálové! Byl populární v zahraničí, byl slavný. Představte si, vy blbí studenti, že do hospody za ním na pivo vážil cestu prezident Clinton, aby ho viděl! A vám není dobře pro vaše gymnázium? Pěkný gymnázium vám řeknu, hanba vám, hanba vám!“

Z Vancouveru do Kerska Jak bývalo v Nymburce

Protože všechno, každá událost, každé dění, než dospěje ke svému závěru, nutně musí mít počátek, nebude tomu jinak ani v tomto upomínkovém povídání, které sepisuji na přání spisovatele Jana Rehounka, kterého jsem měl čest poznat... Tedy povídání by se asi mělo jmenovat Chvála internetu, neboť v samé prapodstatě díky tomuto fenoménu dnešního času jsem se v Kersku ocitnul, ano, vlastně díky internetovým novinám CzechFolks, dneska už bohužel existujících jen v podobě do konce svojí existence... tedy tehdy, kdy noviny ještě prosperovaly a já se opovážil do nich přispívat, tehdy jsem se seznámil s báječným mužem, panem Milanem Richtermocem, který reagoval na jeden můj příspěvek. Ty noviny držely dobrou zásadu ponechávat místo na komentáře čtenářů a tak tedy mohlo dojít k tomu našemu seznámení. Ale čas pokročil a emaily vyměněny až ke chvíli, kdy mne Milan ponoukl k účasti na literární soutěži ke stovému výročí narození spisovatele, který toto půvabné místo mezi vzrostlými borovicemi dokonale proslavil, uvedl ho na mapu Čech. Soutěže jsem se tedy zúčastnil a když jsem se dozvěděl výsledek, nemohl jsem věřit smyslům a očím, ale samozřejmě, že jsem nakonec rád uvěřil a jak už se někdy věci nějak šťastně nachejtou, tak ta zpráva dorazila krátce před mým odletem z Vancouveru do Prahy a pak už to všechno běželo jako ve švýcarských hodinkách. Pár e-mailů a za pěkného dne v doprovodu kamaráda, před lety též obyvatele Vancouveru, vystupuji z autobusu a uliční kolmou k hlavní silnici – Betónkou - se vydáváme Kerskem... mobilní telefonát panu Rehounkovi, že U Pramene budu později než domluveno a po chvíli nasedáme do jeho automobilu, kterým nám přijel vstříc, abychom byli uvedeni do Lesního ateliéru Kuba, do fotografické společnosti významných lidí, kteří sem zajíždějí, a pohádkových hliněných figurek stvořených panem Kubou a jeho milá choť nás provází a mne napadá jak někdo může být tak šikovný a vytvořit tolik a tak pěkných pohádkových figurek. Je moc hezké počasí - jdeme pěšky k chatě Bohumila Hrabala, odbočujeme na cestu po které jeho kočky jej přibíhaly uvítat a na ten domek, chatu slavného spisovatele na velikém pozemku svítí podzimní slunce, nějak docela živě si dovedu představit situaci popisovanou panem Janem, jeho cestu autobusem vedle pana Hrabala, který v zamyšlení po celou dobu jízdy do svého Kerska hleděl oknem a když vystoupili, podal společnickému ruku a pravil: Tak to jsme si pěkně popovídali, vidíte! A šli jsme k restauraci Hájenka a pan Rehounek nám dělal chutě, že bude kančí se šípkovou, ale podnik byl v ten den zavřený, zato novináři před ním, neboť bylo třicáté výročí natáčení filmu

Slavnosti sněženek a tak jsme já a kamarád, kdysi taky obyvatel Vancouveru, měli možnost poznat pana Fialu, legendární postavu Kerska, Hrabalových knížek a Menzelova filmu – Leli a myslivec a tenista a hlavně ten menší z dvojice zahrádkáři Kersku, řekl nám o své návštěvě Vancouveru v době Expa, světové výstavy, kde i pohovořil s nejobohatším mužem provincie Britská Kolumbie, hlavním organizátorem výstavy, Jimem Pattisonem, v jehož jedné z několika prodejů jsem v průběhu let zakoupil dva automobily, ten první špatného ročníku, po pár letech se proměnil v motoristický klump, ten druhý dodnes sloužící.... Kančí nebude, ale můžu vás vzít do Nymburka, do Hrabalova muzea, pravil pan Rehounek. A jeli jsme polabskou nížinou k městu, kde nějaký čas žil můj strýček se svou ženou. Milý pán František Sýkora nás provedl nevelkými prostorami, ale s mnoha zajímavými informacemi o Bohumilu Hrabalovi. Z fotografií zavanula na mne minulost ... a jako bonus, jak říká Jiří Suchý přidávkům před oponou s Jitkou Molavcovou, ještě zastávka v další expozici věnované železnici, v patře pak je nainstalován ohromný obraz Alfonse Muchy. A jak jsem pak dál s kamarádem, když nás pan Rehounek opustil, procházel městem k Labi, napadlo mne, že žít v takovém menším a poklidném, jak se zdálo, místě, nemusí být nikterak špatný nápad, navzdory půvabům Vancouveru a mnoha půvabům Prahy....Počasí bylo nádherné, podzimně dokonalé a k mé absolutní spokojenosti chybělo jen to kančí se šípkovou omáčkou, které bych si snad mohl objednat a dopřát, kdybych do Kerska přijel o den později.

Když jsem pak v Londýně nuceně musel přespát v hotelu Sheraton a prohlídka města byla by plná komplikací, takže jsem si jen užival luxusu místa a doufal, že kufr se se mnou ve Vancouveru shledá a v něm i krásné knihy od Milana R. a diplom za tu moji báseň, doběhly mne úvahy o exilu a emigraci a v souvislosti s nimi i to, že ač po čtyřicet pět let daleko od svého původního domova, mohl jsem se teď ocitnout i v Kersku v důsledku básně věnované českému spisovateli ...

Vladimír Čícha, N. Vancouver

Vladimír Čícha před restaurací Hájenka.

Milovníci starého Nymburka by neměli opomíjet knihu Václava Kořínka s názvem Jak bývalo v Nymburce. Václav Kořínek ji dedikoval Bohumilu Hrabalovi.

Jaká vazba byla mezi Václavem Kořínkem a Bohumilem Hrabalem?

Oba pánové byli Nymburáci, dobře se znali. I když je dělil věkový rozdíl sedmácti let, byli přáteli. Byl to právě Václav Kořínek, jenž přišel s myšlenkou oslavit sedmisté výročí založení města v roce 1975. Spolu s Bohumilem Hrabalem oslovili několik dalších lidí a začali zcela neformálně chystat oslavu. Václav Kořínek pro ně připravil dva rukopisy

– O založení města Nymburka a Jak bývalo v Nymburce. Rovněž Bohumil Hrabal začal psát jakýsi text, jímž chtěl obohatit tak slavné jubileum. Další jejich přítel, režisér divadelního spolku Hálek Jan Paulů navrhl a posléze realizoval divadelní představení Nymburská rychta – hrálo se za účasti několika tisíc lidí na Kostelním náměstí. Jenže když už se začaly rýsovat obrysy chystané oslavy, vložili se do toho představitelé městského národního výboru – přeci není možné, aby si tady nějakou oslavu chytali nějaký občan jen tak na koleň – a z oslav učinili oficiální akci. Přišlo ale i další jenže: Bohumil Hrabal. I usnesli se soudruzi, že spisovatel na indexu nemůže v takové akci figurovat a z „přípravného výboru oslav“ ho vyloučili. Nikdo nenašel ani tu trochu slušnosti, spisovateli to sdělit, pouze mu vzkázali, ať už nechodí. A právě z vyprávění Václava Kořínka, který mu zřejmě onen vzkaz do Kerska přinesl, vím, že Hrabal v tu chvíli na kousičky roztrhal již napsané texty a prohlásil, že s Nymburkem skončil. Pozdější reakcí bylo i to, že nechal z nymburského hřbitova přestěhovat ostatky rodičů a strýce Pepina do hrobu, který koupil na hřbitově v Hradištku.

Ani Václav Kořínek nedopadl lépe. Ač mu zástupci městského národního výboru v přípravném výboru slibovali, že jeho knihy budou k výročí vydány, nedošlo k tomu. Texty O založení města Nymburka alespoň vycházejí na pokračování v Nymbursku, kniha Jak bývalo v Nymburce zůstala ležet v rukopise až do roku 2012, kdy se jejího vydání ujal Kořínkův vnuk Michal V. Hanzelín.

Knihu Jak bývalo v Nymburce je možné zakoupit v Turistickém informačním centru na nymburském náměstí. V poutavém vyprávění „pamětníka starých časů“ Václava Kořínka defilují události i osobnosti a figury z historie města.

Filmové adaptace podle Bohumila Hrabala - 3

Zakázání Skřivánci na niti

V roce 1969 natočil Jiří Menzel film - černou komedii - Skřivánci na niti (kamera Jaromír Šofr) podle povídek Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet (1965). Film byl ale ještě před prvním veřejným promítáním zakázán a na dlouhá dvě desetiletí uložen v trezoru, protože odkrýval neutěšené politicko - společenské poměry padesátých let, což bylo samozřejmě proti mysli představitelů režimu. Jak sám režisér vzpomínal, důvody zákazu asi nejpřesněji postihl jeden barrandovský řidič, když pronesl: „...vona je to sranda a tý se voni nejvíce boje.“

Premiéry se film dočkal až v roce 1990.

Děj filmu se se odehrává v dusné atmosféře padesátých let v kladenských ocelárnách, kam byli posíláni na nucenou brigádu „antisocialistické živly“ (živnostníci, intelektuálové a nábožensky aktivní osoby). Tyto buržoazní elementy si měly svůj odsouzenihodný původ odčinit tvrdou prací na šrotišti kladenských oceláren. Stoicky filosofujícího knihovníka si zahrál Vlastimil Brodský; „pana“ prokurátora, jenž mohl mluvit o štěstí, že neskončil před „soudruhem“ prokurátorem, neboť odmítal, aby obhajoba byla součástí obžaloby, rozšafně ztělesnil Leoš Suchařípa. Byli mezi nimi živnostníci (holiče hraje Ferdinand Krůta, výrobce necek František Řehák), ale také lidé, kteří prostě měli smůlu, když pro své náboženské přesvědčení odmítali pracovat v sobotu (adventista Pavel Hvězdář - Václav Neckář), případně vězenkyně - ženy „kopečkárky“, chycené při ilegálních přechodech hranic.

Každý z hrdinů filmu - bývalý živnostník „Mlíkař“ (Vladimír Ptáček), prokurátor, saxofonista, kopečkárky, profesor, kuchař - tady převypráví svůj životní příběh, jehož vyvrcholením byla právě nedobrovolná práce v hutích. Hlavní dějovou osu tvoří milostný příběh mladé vězenkyně Jitky Hlaváčové, kterou ztvárnila Jitka Zelenohorská, a mladého dělníka „kuchaře“ Pavla Hvězdáře v podání Václava Neckáře, završený svatbou, kdy nevěsta je ovšem přítomna jen „v zastoupení“.

Dále hráli Rudolf Hrušínský - důvěrník, Naďa Urbánková - kopečkárka Lenka, František Řehák - brigádník Drobeček, Jaroslav Satoranský - strážný, Vladimír Šmeral - Zdeněk Nejedlý...

ka - vzrušení z nevyčerpatelnosti a krásy života, překonávajícího i ty nejhorší překážky v době bezohledné a prolhané diktatury, kterou současně zdánlivě nenápadně, leč rozhodně odsuzuje.

Film byl vyroben v ve Filmovém studiu Barrandov v roce 1969, ale ihned po neveřejné premiéře byl pro svoji otevřenou kritiku tehdejšího vládnoucího totalitního režimu na více než dvacet let zakázán.

„Myslím, že byly horší věci než to, že se nepromítal film. Takových filmů bylo víc a hlavně ta kultura tady byla vůbec v háji. Co se dělo s jedním filmem, to nehrálo žádnou roli,“ prohlásil, poté, co se film konečně dostal do kin, režisér Jiří Menzel bez jakékoliv známky hořkosti.

Jedním dechem však dodal: „Byl jsem rád, že když se ten film pak mohlo promítat, že ho lidé ocenili a že vypadal, jako že je pořád ke koukání. Což nebývá často.“

Po své opožděné veřejné premiéře, jež proběhla teprve až po společenských změnách, které nastaly v roce 1989, byl film po zásluze oceněn. Na čtyřicátém ročníku Berlinare - mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně v roce 1990 získal významné ocenění - Zlatého medvěda.

U této příležitosti vzpomínal Václav Neckář: „To bylo léto 1969, mám pocit, že jsme to natočili za dva měsíce. Vlastně celou dobu jsme prožili na šrotišti. To léto bylo tak bláznivé, že padal sníh. Jako když jde mráz od východu.“

Menzel vytvořil na podkladě Hrabalovy prózy místy až rozpuštěnou komedii, i když s tragickým podtextem, která s něhou a laskavostí dokázala zlidštit i tak nehostinné prostředí, jakým byly pracovní tábory v padesátých letech.

Jeho hrdinové se dostávají do paradoxních, mnohdy groteskních, ale i lyrických situací. Adekvátně zachycuje Hrabalovu snahu přenést na čtenáře - a nyní i na divá-

PŘIJEĎTE DO DOBROVICE

Razítko s autorem Vlaků

Rovněž Dobrovice se zapojila do oslav stého výročí Bohumila Hrabala. Informační centrum města Dobrovice nechalo k této příležitosti vyrobit pro návštěvníky místního muzea, kde má Bohumil Hrabal svoji expozici, či železniční stanice, v níž se odehrály příběhy, jež se staly inspirací pro Ostře sledované vlaky, příležitostné razítko.

